

FORMACIÓ I EVOLUCIÓ DE L'ALBUFERA

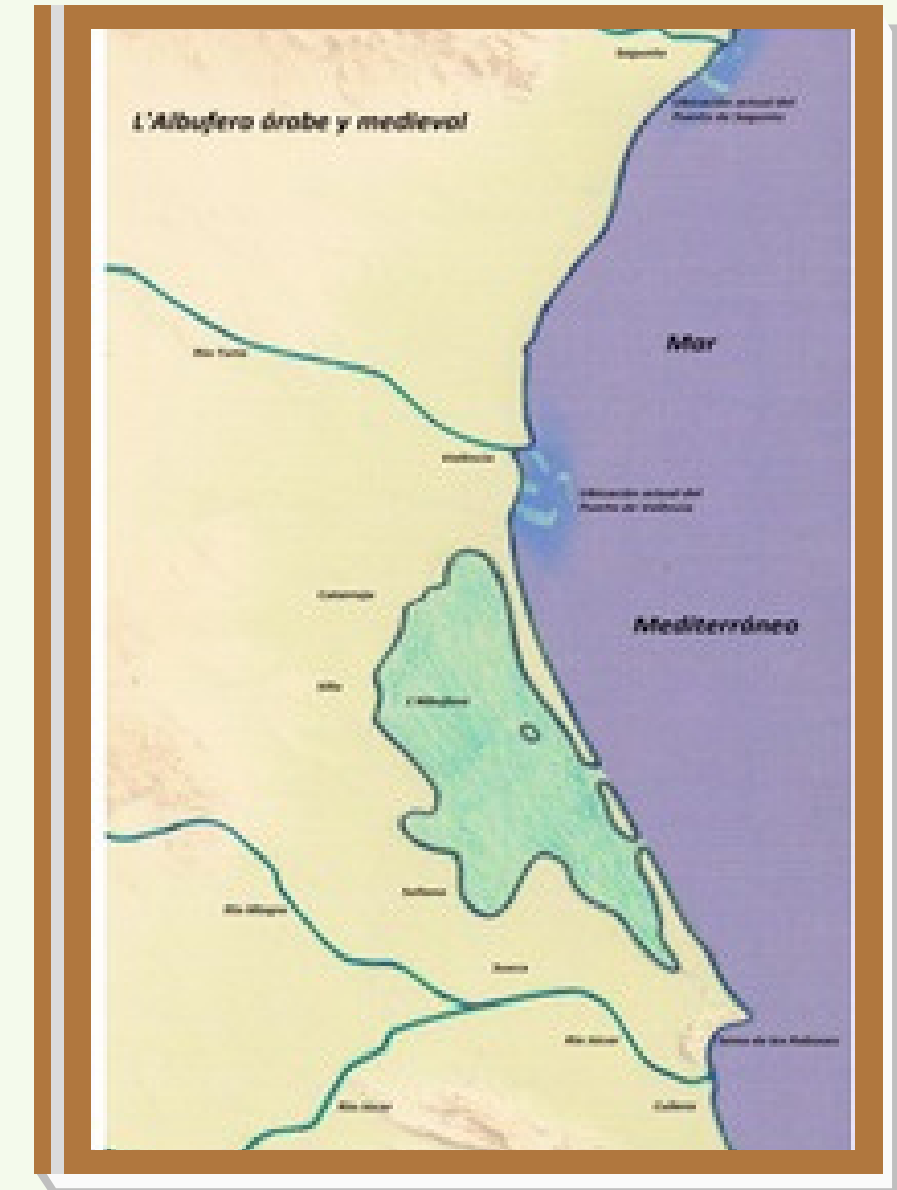
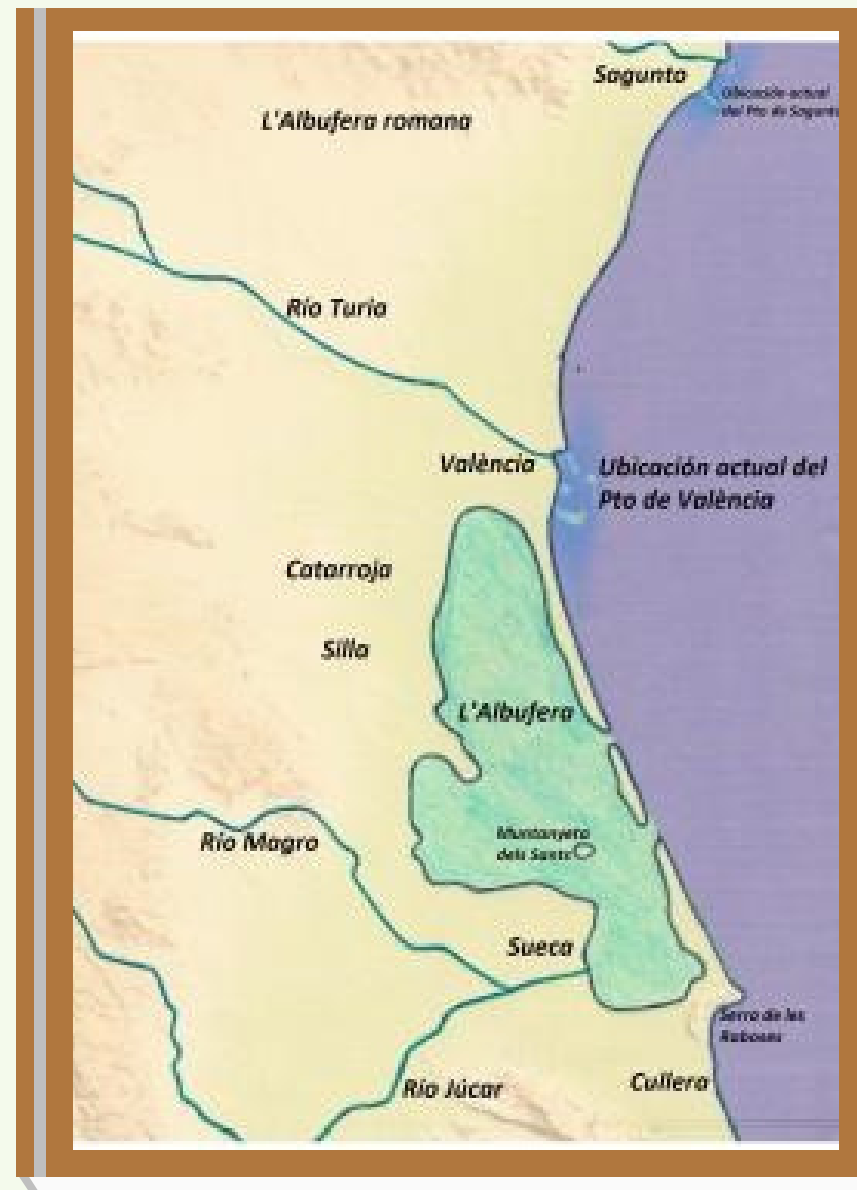
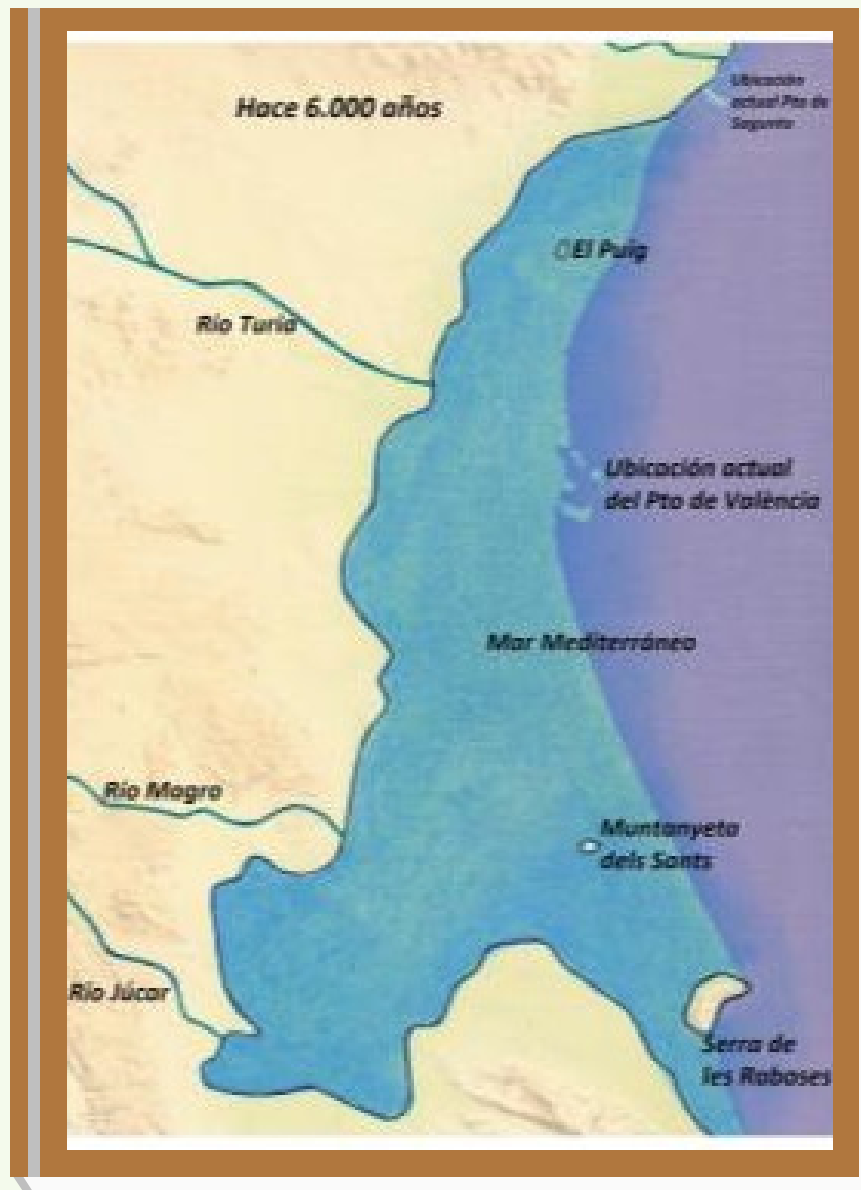

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de l'albufera

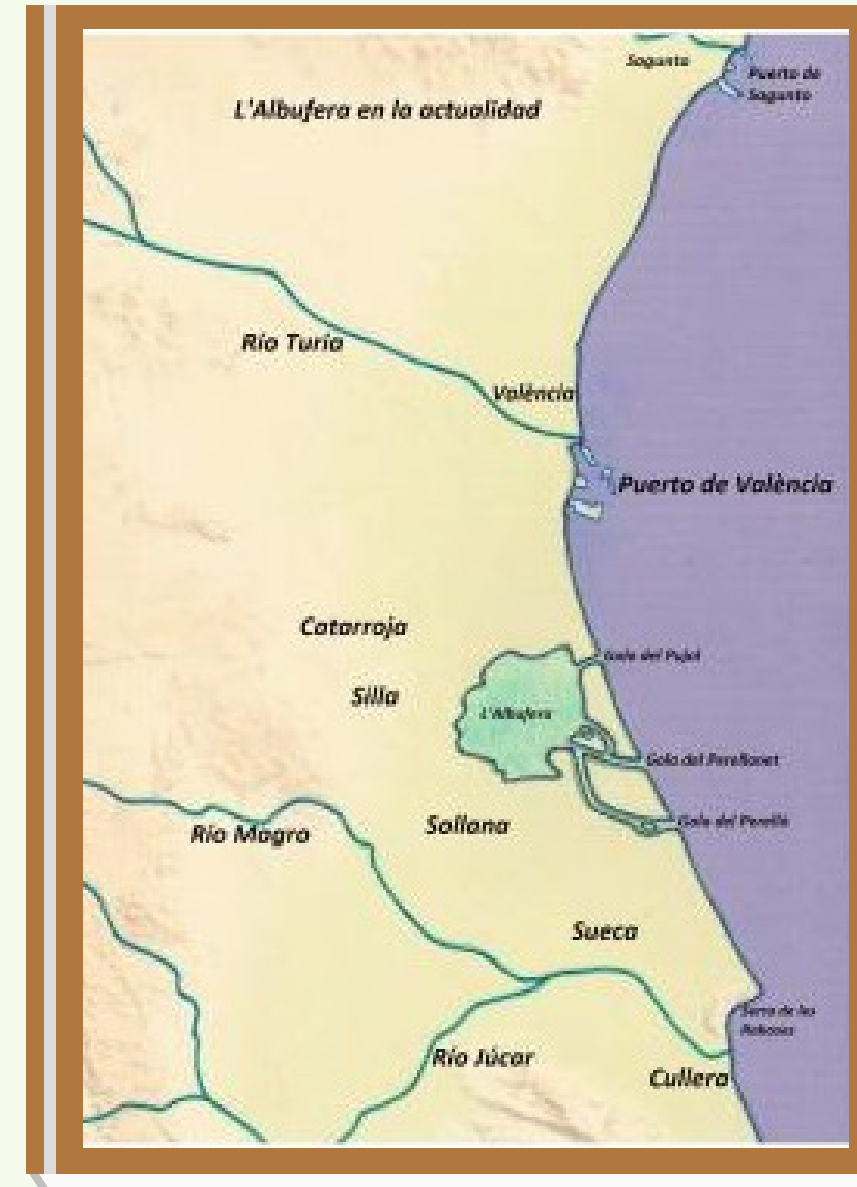
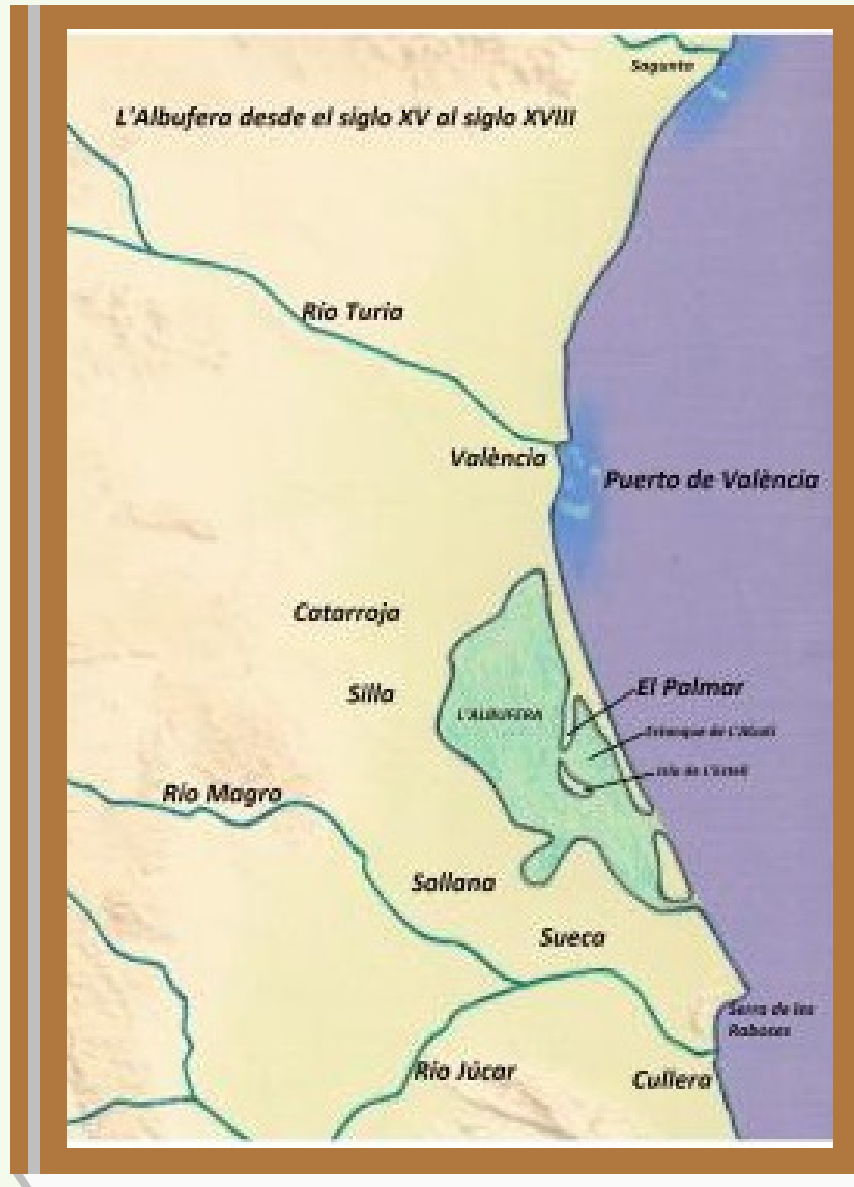
SEQÜÈNCIA DEL PROCÉS DE FORMACIÓ DE L'ALBUFERA

La restinga o barra arenosa que recorre el parc natural de nord a sud va separar l'antic golf marí de la mar Mediterrània formant així l'Albufera.

El seu origen, per tant, es troba en els sediments transportats pel riu Túria fins a la mar on van ser distribuïts pel corrent marí litoral predominant en sentit nord-sud i pels vents principalment de component nord-est o nord-oest fins a quedar atrapats al sud per la Serra dels Rabosses (Cullera).

SEQÜÈNCIA DEL PROCÉS DE FORMACIÓ DE L'ALBUFERA

Els processos de modificació del nivell de la mar Mediterrània a causa de canvis climàtics han ocasionat al llarg del temps la creació de diferents restingas, algunes externes i altres internes a l'actual.

L'actual constitueix una unitat geològica recent, de l'època holocena, que comprén els últims 10.000 anys, perquè va començar a formar-se fa uns 5.000 anys.

L'evolució de l'Albufera salada a la dolça

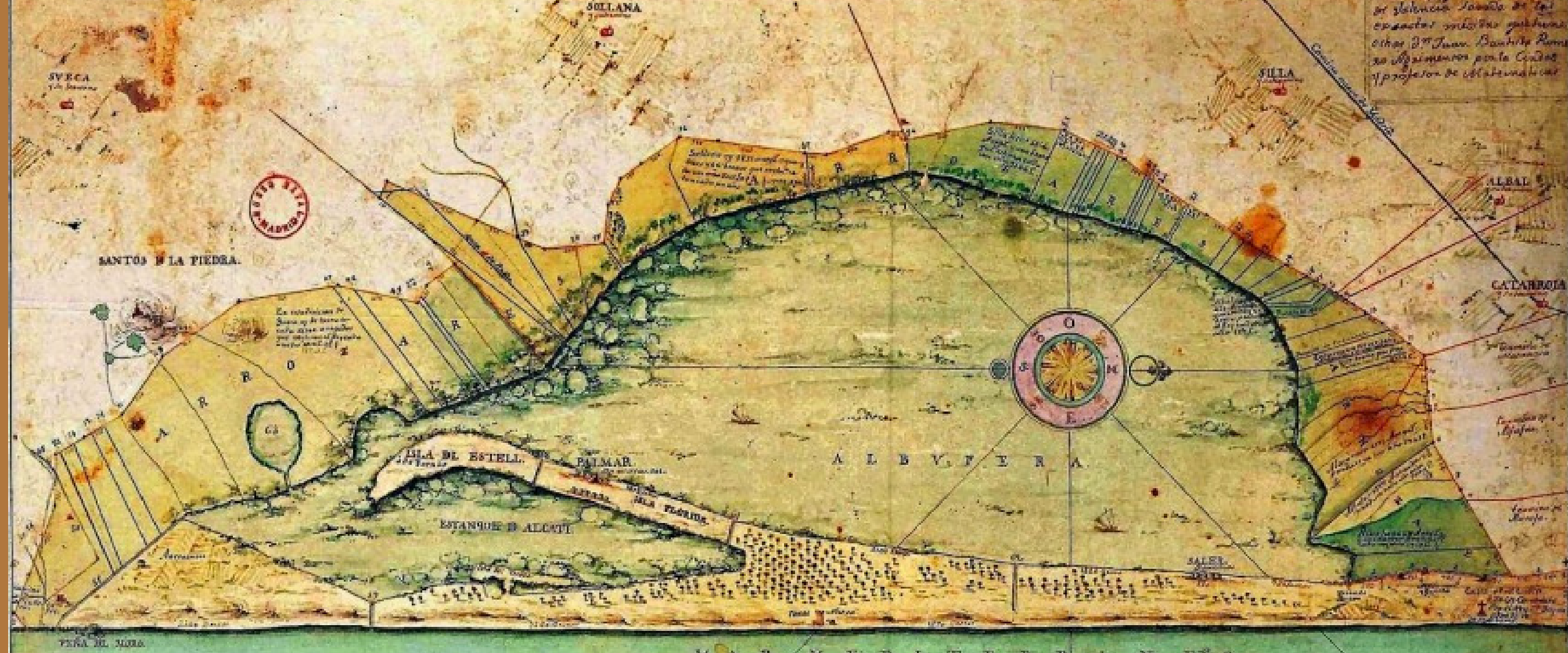

Durant l'Edat mitjana i part de la Moderna, l'Albufera es va mostrar com una extensa llacuna salobre oberta a la mar per un canal natural o "gola" ("gola" de l'Albufera), que afavoria l'entrada d'aigua salada i, al mateix temps, d'una gran quantitat de peixos.

Aquesta situació va fer de la pesca el principal aprofitament econòmic, ja des de l'època àrab, perquè l'agricultura, desenvolupada encara de manera marginal, es localitzava en les zones més altes.

La ramaderia extensiva, l'extracció de sal, l'obtenció de plantes i llenya i, sobretot la caça eren juntament amb la pesca els principals aprofitaments realitzats a l'entorn d'aquella Albufera envoltada d'una marjal immensa.

L'evolució de l'Albufera salada a la dolça

Finalitzada l'Edat mitjana, l'activitat agrícola va anar guanyant importància i, molt especialment amb l'expansió del regadiu impulsada amb la construcció de la Séquia Real del Xúquer (iniciada en el segle XIII, i que representa un dels sistemes de reg més antics a Espanya).

Durant el període comprés entre els segles XV i XVIII, una extensa superfície del perímetre de l'aiguamoll va començar a ser transformada, introduint-se des de llavors molts dels sistemes de maneig agrícola i de repartiment de l'aigua que es duen a terme en l'actualitat (Castelló i Ballester, 1991; Furió Diego, 1982), per a derivar l'aigua dels rius Túria i Xúquer.

Albufera de
pescadors
aigua salada

segle XVIII

Albufera de
agricultors
aigua dolça

L'evolució de l'Albufera salada a la dolça

Així doncs, aquest aiguamoll va evolucionar de manera natural d'un estadi salí a un altre dulciaqüícola, degut principalment al retorn dels regadius cada vegada més intensos i a mesura que s'anava completant el tancament del cordó litoral i que la sedimentació anava omplint l'espai de la llacuna.

L'acció humana també va resultar determinant en la culminació d'aquest procés, accelerant els processos naturals i imposant altres transformacions a l'ecosistema albufereny. (Sanchis Ibor).

Entre aquestes actuacions, destaca l'obertura de noves "goles" o comunicacions amb la mar, la instal·lació de comportes en les mateixes i finalment la seua dotació d'equips de bombament.

CRONOLOGIA DE LES GOLES

Fuente: Carles Sanchis y Joan M. Benavent.

LA GOLA, GOLA DE L'ALBUFERA O GOLA DEL RIUET:

És la gola natural de l'Albufera, l'única existent abans del segle XVIII. S'abandona a mitjan segle XVIII.

LA GOLA DEL REY O GOLA DEL MARENÝ:

Probablement oberta a la fi del segle XVII. No és pròpiament un desguàs de l'Albufera, ja que desguassa els arrossars de Sueca.

LA GOLA DEL PERELLÓ:

Es va excavar a **mitjan segle XVIII**. Inicialment era un canal no gaire ample i amb poca profunditat, i va ser objecte de reformes i ampliacions al llarg de finals del segle XVIII. Les comportes es van instal·lar en 1912.

LA GOLA DEL PUJOL "VELL":

Excavada en la mateixa època que la del Perelló, a mitjan segle XVIII. També de dimensions reduïdes i operativa solament en moments de fortes crescudes de L'Albufera.

LA GOLA DEL PERELLONET O "CANAL DEL TRESOR":

Excavada en la segona meitat del segle XIX. Les comportes es van instal·lar en 1912 i les turbines en 1990.

GOLA DEL PUJOL "NOU"

Excavada a mitjan segle XX, en 1953, dotada de comportes i turbines des de 1990.